

Talvi 2015 – 2016 Lehtisaareessa

Teksti ja kuvat Lippe & Ava Santapukki
Säätilastot Ilmatieteenlaitos

1.11.2015 Veneiden nostoa

Kimi nosti veneensä eilen lauantaina ja hänen moottorinsa käynnistyi vain vaivoin. Vika taisi olla hänen veneen pääkatkaisijassa tai automaattisulakkeessa. Veneiden pohjat olivat tänä syksynä lähes vapaat levästä ja näkinkengistä johtuen ilmeisen alhaisesta meriveden lämpötilasta.

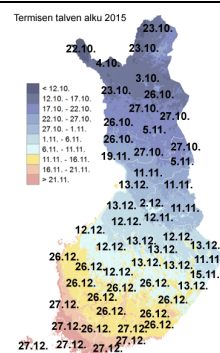
23.11.2015 Syyskulumisia

Oa kävi viime viikolla sulkemassa kaikki vedet. Ghita ja Esko lähtivät pari viikkoa sitten. He kertoivat menevänsä Eskon mökille Tammisaareen. Kimmo käy yhä saaressa. J-P lähti äitinsä kanssa eilen ja palaavat vasta keväällä. Tuija ja Raikka ovat yhä saaressa. Zilliacuksen villalla ei ole enää pitkään aikaan näkynyt ketään. Itse kannoin korteni kekoon jo heti aamun pimeinä tunteina ja lähetin oman muistukseni Espoon kaupunginsuunnittelulautakunnalle Finnoonsataman rakentamisesta.

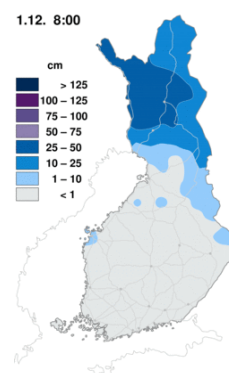
Helsinki Kaisaniemi marraskuu 2015 säätilasto

Keskilämpötila **+5,6 °C** (+3,2 °C 2014, +4,7 °C 2013)
Sademäärä **70 mm** (51 mm 2014, 84 mm 2013)
Lumen syvyys **0 cm** 15.11.2015 (0 cm 2014, 0 cm 2013)
Marraskuussa myrskypäiviä **6 pv** (1 pv 2014, 3 pv 2013)
23-24.11.2015 satoi aivan rannikolla noin sentin ensilumi jonka sade sulatti samana aamuntunteina pois. Marraskuun lopussa meri oli Lehtisaarten vesillä vielä täysin jäätön ja maa lumeton.

Termisen talven alku

Lumitilanne

10.12.2015 Myrskyinen marraskuu ja itsenäisyyspäivä

Syksy oli pitkään melko mukava säiden puolesta. Lokakuu oli ihmeen aurinkoinen, - tosin aurinko oli jo siinä vaiheessa melko matalalla, eikä tuonut muuta lohtua kuin kirkkaat päivät. Marraskuu jatkui hyvin tuulisena ja ankean yksitoikkoisen harmaana. Merivesi alkoi olla jatkuvasti korkealla ja tuulet etelän/lounaan puolelta. Eräänä yönä tuttu etelätuuli kiepahti kaakkoon ja aamulla laiturini oli pitkin naapurien rantoja. Heti kun vähänkin näki, ryhdyin kiskomaan siltaralleja ja parrujani takasin kotirantaan. Kaikki rantakivet olivat vihreän liukkaan levän peitossa, kompuroin ja liukastelin jatkuvasti. Sitten kiskoessani painavaa siltarallia, irtosi köysi ja paiskauduin vauhdilla kivikkoon. Löin sekäni ja lonkkani tosi pahasti. Hyvä, että mikään ei murtunut, mutta viikon verran nukuin kuin mikäkin käppänä kahden jättityynyn välissä. Jokainen liike teki kipeää. Selkäni näytti siltä, kuin olisin ottanut musteen sinisen tatuoinnin siihen. Loput rantarallit köytiin lujasti kiinni- ja hyvä niin, sillä pahempaa oli vielä tulossa joulukuun alkaessa!

Busterini oli pitkään poissa ajosta, käytin vain isompaa Fasteriani. Jäin jo syyskuussa Gäsgrundiin, kun Busterin vetonaru katkesi. Yritin saada korjaajia koneelleni, ja sepä olikin pitkä prosessi! Minulle tuli varsin selväksi, että naisveneilijät siirretään aina viimeikseksi korjausjonossa! Soudin Busteria tuulilta suojaan aina rannalta toiselle. Osa mökkiläistä alkoi ihmetellä, mikäs nyt?

Kone rikki? Kaikki miehet tuhahtelivat, EIKÖ MUUTA kuin vetonaru, pöh,eikö sulla oo uutta narua Kaivoin koneen ohjekirjasen esiin ja tuumasta toimeen, jos se kerran on NIIN helppoa, niin päätin korjata koneen itse! Ja ihme kyllä sain vetonarun vaihdettua!

Itsenäisyyspäivä on täällä saaristossa lähes aina joku poikkeavan poikkeava, kauhea koettelemus säiden suhteen! Välillä hyttävä itäviima jäädyttää kaikki sisälahdet, toisinaan sakea lumimyräkkä puskee metrikaupalla lunta. Tänävuonna merivesi nousi 110 senttiä. Rannat kadottivat tutut muotonsa, kaikki jäi veden alle. Kahlasin tuttuja polkuja, eikä nokialaisten saappanvarret enää riittäneet. Siellä täällä kellui jotain rannoilta karanneita jollia, kanootteja ja surffilautoja, siltaralleja ynnä muuta. Sain nykäistyä aikaa monen karkulaisen takasin maihin aamulenkilläni.

Hain siskoni Avan Sävasundista, oli hetken seesteinen tunti ja saatoin veneillä turvallisesti. Päivän mittaan tuuli yltyi myrskyksi uudestaan. Seurasimme Linnan juhlat ja napostelimme kaikkea hyvää. Pikseli oli kunniapaikalla istuen keinutuolissa, vaatien kipakasti haukاهدellen osansa herkuista. Telkkarin kuva hävisi tuon tuosta, tai sitten ääni hävisi. Välillä kaikki sähköt räpsivät ja napsahdivat poikki, mutta pysyimme hyvin juhlan tunnelmissa. Loppuillan aikana kuva hävisi kokonaan ja valot himmenivät. Luovutimme ja painuimme pehkuihin. Aamulla täytyy mennä katsomaan missä on puita linjoilla.

Itsenäisyyspäivänä kävellessämme tuulisella saarella ihmettelin, että ei vielä yhtään puuta ollut rytkähtänyt linjoille. Aamulla sähköt yhä temppuilivat. Laitoin leivänpaahdinten päälle ja leipä oli ihan yhtä nihkeä läpyskä pompatessaan paahdimesta. Vedenkeitin taas ei keittänyt vettä ja laittaessani keittimen päälle, sammui valot. Tämä klassinen ns nollavika iski jälleen!!! Laitoin pääkatkaisimesta sähköt poikki. Sain tehtyä vikailmoituksen Carunalle ja lähdimme kalppimaan saaren muita linjoja pitkin.

Jakaannuimme eri tiedusteluryhmiin. Ava ja Pikseli lähtivät Sumpareniin ja Ison-Lehtisaaren itäpuolelle, minä jatkoin Yhteiselle rannalle ja siitä etelään linjoille. Ounastelin pahaa lähestyessäni saaren länsi/pohjoiskärkeä. Puita alkoi näkyä linjoilla roikkumassa. Janne soitti juuri tuolloin myrskykuulumisia ja sain Jannen tekemään uuden vikailmoituksen. Saaren merikaapelin lähellä oli pylväs poikki ja valtavia kuusia, koivuja ja muita puita linjalla. Kännykkä ei enää sen jälkeen yhdistänyt puheluja, ainoastaan viestit kulkivat. Viestitin Avalle tilanteen ja Ava puolestaan, että siellä ei ole hänen puolella kaatunut puita. Palasimme yhdessä kotiin ja sitten vielä yksi" super ylläri" oli edessämme. Sillä välin, kun kipitimme pitkin Ison-Lehtisaaren linjoja oli kotikulmilla järkyttävän mahtava ikikuusi lentänyt linjalle. Kuusi oli katkennut säleiksi ja painoi muuntajan paksun sähköjohdon lähes maahan kiinni. Lämpäri oli pimeänä, mökkula ei toiminut, mutta sain viestitettyä kännyllä naapurilleni Jukalle, että tekee taas yhden vikailmoituksen Carunalle.

Oli jo lähes pimeää, kun olin kuulevinani moottorisahan ääniä? Ava sanoi sitä pelkäksi toiveajatteluksi, - eikä kai kukaan nyt tähän keliin tänne lähtisi? Vetäydyimme sisätiloihin. Ava keitti kaasukeittimellä vettä ja sytytimme kynttilät. Koira taas ihmetteli mokomia myriäisiä ja vaati omaa osaansa sapuskasta. Istuimme pitkää pimeää iltaa, ja sitten tekstiviesti vinkaisi, että VIKA ON KORJATTU! Ei voi olla totta! IHANAA! Kipaisin sähkökaapille ja väänsin sähköt päälle. Loppuillan ihmettelin, miten ihmeessä Carunan miehet saivat sellaisen kaaoksen raivattua siinä kamalassa tuulessa ja säkkipimeässä metsässä? Ovat ne kyllä taitavia, tosi ihmemiehiä!

14.12.2015 Jumissa Lehtisaareessa

Ava pääsi vasta eilen Lehtisaaresta kolmen paikkeilla ja ihan kotiovelle asti, Anitan Kari toi hänet ja Pikselin kotiin. Itse raahasin Avan kanssa heidän vuokratut kissapyödyksensä (ei tullut kissaa) Karin autolle. Anitan kissa on edelleen saareessa, olemme sen useasti nähneet, mutta se on villiintynyt eikä anna ottaa itseään kiinni. Ava oli saareessa itsenäisyyspäivän ja ilma oli niin kamala, että ei päässyt pois. Ava oli sitten "sairaana" pari päivää ja tuli yhdessä kanssani tiistaina iltapäivällä Lauttasaareen Sävasundin kautta kotiin.

22.12.2015 Joulun odotusta

Ava lähti juuri saaresta Sävasundin kautta Lauttasaareen, Pikseli jäi viettämään joulua kanssani Lehtisaareen. Ei kyllä tuntunut yhtään jouluiselta, tänään kävimme retkellä Gåsgrundetissa ja oli lämpöisempää kuin juhannusristeilyllä saaristossamme. Hessu ja Hannele toivat Pikselin ja Avan lauantaina joulukirkon jälkeen autollaan Sävasundiin, mukana heidän ostamia herkkuja kauriille, linnuille yhteensä 40 kiloa. Nyt on eläimilläkin joulu, kivaa!

Kävelimme eilen myös Sumpparenin rantoja. Majakkaa vastapäätä on keltainen pieni purjeveneen lasikuituinen runko rannassa; onko ehkä ajelehtinut sinne? Vitivalkoinen pupu vilahteli, kauriit puikkelehtivat metsiin ja iso haikara raakkui ja lensi Fladanille.

Eläimellistä menoa! Kotka asuu ilmeisesti Bodössä, lentelee Kuiva Lehtisaaren ja muiden lähisaarien liepeillä ja yksi jänis on syöty Sumpparenissa. Viikonloppuna Gåsgrundetilla oli kaksi matkavenettä ja ovat varmaankin tulossa takaisin, koska keittokatokselle oli jätetty eväitä: maitoa, ryynejä, leipää ja koiran kuivanappuloita.

23.12.2015 Jouluherkuttelua

Hessu ja Hannele tuomat porkkanat kyllä maistuvat eläimille! Kauriit lekottelevat mökin läheisyydessä, usein jonkun tiheän kuusikon suojissa. Ne nukkuvat kuin koirat, pitkät koivet mahan alla. Välillä ne nostavat päätään kulkiessani ohi, mutta eivät enää säiky ainakaan meikäläistä. Iltaisin vien hedelmien ja juuresten kuoria sekä uusia porkkanoita tarjolle. Pian pusikot rytisevät, kuin ratsuväki tai lauma pikku possuja ne säntäävät katsomaan illan ruokatarjoilun antia. Jokainen yrittää syödä toisen turvan edestä, eikä mene kauaa, kun jo on kaikki pistelty poskeen. Linnuille järjestin ruokapisteen omenapuun alle. Siinä on mustarastaita ja tiaisia. Välillä joku tikkakin käväisee välipalalla. Saaren haikarat ovat omavaraisia ja harppovat Fladanin liepeillä. Ne kahlaavat kaislikossa napsien myyriä ja pieniä kaloja. Korkea merivesi on ajanut myyrät pois rannasta ja osa on hukkunut.

Haikaralla on mistä valita. Minusta se on jo saanut lihaa luittensa päälle ja näyttää pullistuneen.

Jouluaattona on täysikuu ja varmaan valoa riittää pitkälle iltaan ja yöhön, kunhan vain taivas pysyisi selkeän. Täällä on yhä ihanan vihreää, vaikka voisihan jouluna jo olla vähän luntakin. Mutta nyt ei ole, eikä ole edes luvattu lähipäiviksi mitään muutosta säätyyppiin. Toisaalta on mukavaa kauniilla ilmalla liikkua veneellä ja käydä lähisaarissa retkellä. Kesän pelargoniatkin kukkivat yhä saunan kuistilla, tämä on ihan uusi ennätys kesäkukilleni!

26.12.2015 Parasta mahdollista Uutta Vuotta 2016

Näin saareessa hyvän onnen tuojan, YKSISARVISEN! Aika kova juttu, mitä kaikkea hyvää ja mukavaa se tuokaan, ainakin jos vanhojen legendojen mukaan jaksaa uskoa? Saaren komistus, komea kaurispukki oli tiputtanut toisen sarven. Kauriit saavat joka vuosi uudet sarvet. Loppuvuodesta ne menettävät kesäruununsa. Seuraavana keväänä kauriit kasvattavat entistä komeammat monisakaraiset sarvet. Eilen kauris oli tiputtanut sen toisenkin sarven ja piileskeli vähän alastoman oloisena pusikossa.

28.12.2015 Rapsakkaa jäätä ja kuun paistetta

Fladan on saanut jäädä hienon pitsireunuksen. Siinä on mahdotonta liikkua, kun välissä on pelkkää tyhjää, mutta kelpaa sitä ihmetellen ihailla. Uudenvuoden jälkeen on tulossa oikein "kauhujen kauhu sää", se klassinen talvimyräkkä suoraan idästä jatkuvien lumisateiden tupruttaessa sateen pyryä mukanaan. Mahtaako mökkini taas hautautua kinoksiin? APUA! Haikaratkin ovat ilmeisesti saaneet jonkun säävinkin ja luovuttaneet tältä vuodelta, niitä ei enää ole näkynyt.

Joulun jälkeen jatkui kirkas pakkassää ja yöllä komea kuu valaisi itätaivaan. Aamulla kuu näkyi yhä länsipuolella, vaikka oli jo kirkas päivänvalokin. Hienon näköistä, kun aurinko nousi idästä ja kuu laski länteen. Yritin kuvata yön täysikuuta, mutta ei kuva onnistunut. Katselin netin säätietoja ja päädyin lopulta nostamaan veneeni maihin. Pelkkää pakkasta näkyi ennusteissa. Veneilykausi taisikin olla ennätyspitkä, melkein koko vuoden kestänyt jakso, kun viime talvi oli niin leuto! Sain veneen veteen jo helmikuussa.

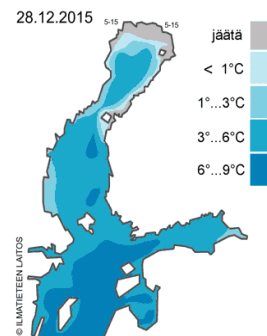
Täällä vielä sitkeimmät veneilijät pyörähtivät saarien rannoilla uistelemassa, jopa Gåsgrundetissa oli kantaporukkaa jollain vanhalla Fjordilla. Suojaiset sisälahdet alkavat vetäytyä napakkaan teräsjäähän ja Fladanin kaislikon raunat rapisevaan höttöjäähän. Merivesi on vähän laskenut ja korkea vesi on jättänyt koristeellisen jään jälkeensä. Alliparvet säntäilevät merellä, isokoskelot lojuvat vielä rantakivillä ja telkkiäkin näkyy vielä pulikoivan kimpassa koskeloiden kanssa. Rysäkarilla oli koko joulun ajan kirkkaat valot. Tom taisi viettää vaihtoehtojoulun saaristossa? Oli varmaa huikeaa tuijottaa täysikuuta Rysäkarin tornin huipulta ja ihailla pitkälle siintävää merimaisemaa!

Helsinki Kaisaniemi joulukuu 2015 säätilasto

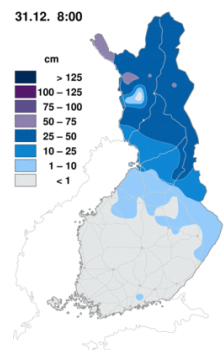
Keskilämpötila **+3,3 °C** (+0,1 °C 2014, +2,3 °C 2013)
Sademäärä **48 mm** (68 mm 2014, 48 mm 2013)
Lumen syvyys **0 cm** 15.12.2015 (0 cm 2014, 0 cm 2013)
Joulukuussa myrskypäiviä **5 pv** (2 pv 2014, 7 pv 2013)
Joulun jälkeen ilmat kylmenivät ja lämpötila laski pakkasen puolelle. Joulukuun lopussa meri oli Lehtisaarten vesillä vielä täysin jäätön ja maa lumeton. Terminen talvi alkoi 27.12.2015

Jäättilanne

Lumitilanne

5.1.2016 Siperian kylmyys

Uudenvuoden aattona alkoi ilmapvirtaus kääntyä itään. Tässä rannassa oli tosi raaka viima. En edes kuullut ilotulituksen pauketta, sillä aalokko jyskyi voimalla kivikkoon. Pamm, pumm, jyskk! Mitään hinkua yölliseen rakettien tuijotteluun en enää tuntenut puuhaillessani päivällä tuulisella pihalla. Vuodenvaihteen jälkeen pakkasen vain kiristi otettaan. Eilen sateen merisavu leijaili meren yllä. Toisinaan näkyvyys hävisi täysin ja laivat joutuivat turvautumaan sumutorviin. Se oli aivan kuin talven alkutoitotus, nyt kyllä meri jäätyy? Jääriite kasautui tuulen puoleisille lahdille rahisevaksi massaksi. Tyynen puolella alkoi olla sellaista lautajäää, pieniä jäälauttoja kylki kyljessä. Ulkomeri höyrysti vielä avoimena.

7.1.2016 Loppiainen

Kolme päivää jatkunut kireä pakkasen puskee jatkuvasti sakeaa merisavua päivin öin. Meri ei vain ole vieläkään jäätynyt. Leudon syksyn jälkeen meren lämpötila on sen verran korkea, ettei se nyt ihan heti taida jäätyä? Eron huomaa selvemmin aina kevättalvella, kun merivesi on valmiiksi tarpeeksi jäähtynyt. Silloin paukkupakkaset kyllä jäädyttävät kevätjään aina uudestaan ja uudestaan pikapikaa. Silloin juuri, ja se harmittaa eniten, kun odottaa vain jäiden lähtöä ja niiden sulamista. Nyt kun voisi jo jääkannas minun puolestani jäätyä, se ei sitten jäädy millään.

Maiseman ääriviivat katoavat ja tuntuu melkein sadunomaiselta. Katsoin Disneyn piirretyn leffan, Frozen, huurteinen seikkailu, se oli ihan kuin täällä tehty. Yhtä jäistä ja huurteista!

Koirani on tehnyt ulkoilulakon, eikä suosu lenkkiseuraksi; ei vaikka yritin laittaa sille villapaitaa ja koiran toppatakkia. Rasvasin sen tassut vaseliinilla ja kannoin Pikselin metsään. Pikseli teki varmaan uuden nopeusennätyksen pinkoessaan takasin mökille. Loppuillan se loikoili takan edustalla korissaan, dramaattisesti ojennellen käpäliään kohti takkatulen leimua.

Kävelin illalla vielä rantoja. Hetkeksi merisavu hälveni ja aurinko alkoi paistaa usvan läpi. Yhä isokoskeloita ja telkkiä näkyy rantojen lähellä, mahtaa niilläkin olla kylmä?

8.1.2016 Iltalenkki voi kaiken muuttaa

Aamulenkillä meri yhä höyräsi, eikä mitään havaintoja voinut edes tehdä. Merisavu puski sakeana ulapan ja Suomenojan suunnilta. Päivä jatkui lähes tyyneä. Havaitsin iltapäivällä, että vihdoinkin merisavu onkin jo hälvennyt. Ja totta, ei savua ilman jäätä! NYT alkaa jäätyä! Kiersin Lehtisaaren pohjirannat rannan suuntaisesti jäätä pitkin. Jää oli osittain jäätyneitä sohjoa ja osittain kiinni jäätyneitä irtolauttoja. Joka retkiluistelijan unelmajää alkaa muodostua Lehtisaaren länsipuolelle. Ohuen ohut riite kimalteli ilta-auringossa ja rantojen puut olivat niin kovin kauniita, paksu valkoinen huuire verhosi kaiken. Enää kaukana länsisaaristossa ja Gåsgrundetin ulkopuolella höyräsi avovesi, kuin myös itäpuolella saarta meri vielä laitto kampoihin. Rysäkaria ei näkynyt paksun usvan takaa. Tulihan se jäätalvi ainakin hetkeksi, mutta tuulista riippuen voi vielä sattua vaikka mitä?!

12.1.2016 Talven talopaketti

Kelirikosta taitaa tulla superpitkä Kohta kolmatta viikkoa on tuuli puhaltanut ainoastaan idästä ja suoraan tähän. Talon rakenteet alkavat kylmetä ja" ensiavuksi "pingoitin venepressun tuulen puoleiselle seinälle. Jospa se vähän hidastaisi viiman hyytävää vaikutusta? Kauhea lumimyräkkä piiskaa ikkunoihin ja pihalla alkaa olla haastavia kinoksia. Metsässä ei kohta enää pärjää ilman lumikenkiä. Yöllä oli myrskypuuskia ja seinustalle pingoittamani pressu louskutti ja lepatti koko yön, enkä saanut oikein nukuttua.

Jääkannas on lähes poikki. Eilen kannas oli auki jo Lehtisaaren pohjoiskärjestä. Länsipuoli saaresta on avovettä Herrön suuntaan. Ei enää yhtään jäätä! Tässä itärannalla ei näe oikein mitään, jääsohjo rahisee rannassa. Tosin eilen viel näki senverran, että jonkinlaista jäätä tai sohjoa oli Miessaaren eteläpuolelle. Pieni toivo on, jos tuuli kääntyy pohjoiseen ja vie sohjon merelle- ja jos jääkannasta on yhtään jäljellä, se saattaa kireällä pohjatuulella jäätyä tai sitten ei. Viikko sitten oli vielä niin huurteista ja kaunista ja yhä meri auki, no siitähän se huurre tietty tuli.

18.1.2016 Yli jään sunnuntaina

Loppuviikon mietin, että koska rohkenisin kalppia jään yli. Kiikaroin kaakkoismyrskyn hajoittamaa jääkannasta ja päätin raahautua sen vanhan jääkannaksen yli. Uutta jäätä ehti jo parissa päivässä muodostua saaren länsi ja pohjoispuolelle. En kuitenkaan ollut vakuuttunut uuden jään kantavuudesta. Uusi jää oli hajonnut lautoiksi ja lisäksi se oli irti rannoilta ja heilui aaltojen lailla.

Sunnuntaina laitoin pelastuspuvun päälle ja laitoin koiralle lämpöisen takin, sitten me kaksi suuntasimme kohti mannerta. Jäällä oli outoja vetisiä kohtia ja kiersin kaikki pehmeät kohdat. Vettä oli noussut paikoin jäälle ja Pikseli parka kastui aivan märäksi siinä sohjossa. Laitoin koiran isoon pulkkaan villahuovan päälle, ettei se paleltuisi. Pikseli ei tahtonut olla nynny, vaan pomppasi pois kyydistä. Kävelimme laivalaiturilta Stora Bodön merimerkille. Mitään liikettä, eikä yhtään jälkiä ollut jäällä. Olimme ensimmäiset pioneirit. Kiersin Furuholmin sataman editse ja Pikseli riemastui nähdessään mannerta. Kuinka se pettyikään, kun kiskoin sitä eespäin jäälle, Sävasundiin. Koira teki lakon, eikä kävellyt enää. Kannoin sen loppumatkan. Hain Sävasundista kolmen viikon postin. Lämmitin Pikselin käpäliä omissa kourissani. Pikseli nosteli tassujaan ja vapisi kylmästä. Pelastus tuli kuin taivaan enkeli meille kahdelle, nimittäin Uffe Grötholmenista sattui juuri ajamaan ohi ja huomasi meidät. Pääsimme upouudessa komeassa, lämpimässä autossa Lauttasaareen.

21.1.2016 Takaisin Lehtisaaressa, jääasema toimii taas

Alkuviikolla jatkuivat kiperät pakkaset. Odottelin pari päivää siinä toivossa, että vesi jäätyisi jään päältä. Keskiviikkona pakkasin kassit, puin pelastuspukuni päälle ja tilasin taksin. Pikseli jäi Aalle Lauttasaareen, siellä on sentään auratut polut. Taksikuski hihkaisi, että oletko menossa sukeltamaan? No, en, siksi juuri onnustauduin tähän pukuun! En ole vielä varma jäiden kantavuudesta.

Sävasundissa hain jättipulkkanen Gunnarin pihalta ja kumautin kassini pulkkaan. Heti laiturin jälkeen plumsahdin vetiselle jäälle. Vesi ei ollut siis yhtään jäätynyt kovillakaan pakkasilla. Huono jääkeli, lunta ja vettä lumen ja jään välissä, vesi tarttui pulkkaan ja kerrostui klöntiksi. Matkanteko oli aivan älyttömän hidasta ja raskasta vetisellä jäällä. Aloin jo katua koko saarireissuani. Kassit painoivat pulkassa, joka ei liukunut yhtään. Pulkka kynti välillä paksussa lumessa ja sitten vedessä. Vedessä sen pohja kastui.

Eihän se luistanut sen jälkeen pätäkääkään. Lumi paakkuuntui pulkan pohjalle. Köpöttelin raskain, lyhyin askelin kuin Hercule Poirot ja tuntui ettei saari lähene yhtään. Bodön luotojen jälkeen alkoi viikon vanha uusi jää. Päätin kokeilla sen kantavuutta. Lunta oli vähemmän uudella jäällä. Kiskoin pulkkaa kohti saarta lähellä olevalle länsireimarille, siitä oikaisin saaren pohjoiskärkeen, siihen Kaapeli-merkin lähelle. Pääsin sentään saareen. Tuuli puhalsi ilkeästi koillisesta ja aloin jo palella, kun pysähdyin hetkeksi. Enää yhtään en olisi jaksanut raahata painavaa pulkkaa. Nakkasin jo yhden kassin Heikin laiturille odottamaan. Pulkka keveni hitusen, mutta sitten alkoi olla hirveästi vettä vanhalla jäällä ja rannoilla. Kahlasin sohjossa Bobilaisten rantaan ja taas sinkosin yhden kassin pois kyydistä. Uupuneena saavuin kotipolulle. Ohuet koivut polun reunamilla olivat taipuneet lumen painosta kaarelle. Olin kuin voittaja ja minua tervehti "Riemukaari". Kauriit olivat heti tuijottamassa ja ruokin ne kiireesti. Anitan kissa ilmeisesti talvehtii talomme alla, se tuli syömään perunankuoria.

29.1.2016 Tajuttoman kylmää!

Koko viikon kireät pakkaset jatkuivat ja perjantaina oli jälleen 22 astetta pakkasta! Tuntui jo vähän liian kylmältä, etenkin pohjois/koillistuulen puoleisilla rannoilla. Laitoin paksun pilkkihaalarin ja karvalätsän päälleni ja lähdin tutkimaan jäättilannetta. Kiersin ensi kerran koko saariryhmän jäätä pitkin. Kävelin aivan rannan tuntumassa. Toisaalta oli mukavaa kävellä, kun uudella jäällä ei ollut paljoakaan lunta, toisin kuin metsäpoluilla. Ihmeellisiä jääluolia oli muodostunut rannoille, samoin kaikki idänpuoleiset laiturirakenteet olivat valtavien jääpuikkojen koristelemia.

Sumpparenin rannat olivat yhä irti jäädästä, jäälauttoja ja sohjoa oli kallioiden edustalla. Kalliolla oli vitivalkoista kimaltelevaa lunta paksuna hankena. Pilkkihaalarissani on pehmustettu takamus, joten kiusaus oli liian suuri ja aloin lasketella huimia peffamäkiä pitkin Sumpparenin kallioita. Aurinko paistoi kirkkaasti, jääkukkia oli jään päällä ja vain Viipurinkiven sula oli enää auki höyryten komeasti. Komea jyrinä sekoittui seesteiseen pakkaspäivään ja ihmettelin mistä ääni kantautuu? Pian porhalsi Merivoimien Hämeenmaa ohi Sumpparenin kallioiden läheistä rantaväylää pitkin. Laivat aallot porskuttivat korkeat vesipatsaat kallioiden kupeelle.

31.1.2016 Jäät lähtevät!

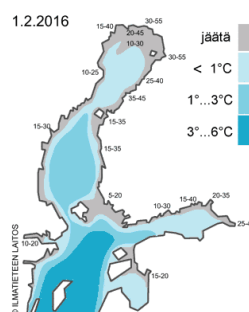
Viikko sitten oli kipakka pakkas ja jäätä silmäkantamattomiin. Olin jo varma, että vihdoinkin tulee kunnon jäätalvi. Jääkannas vahvistui Lehtisaaren ja mantereen välillä. Ajattelin käyväni kaupassa viikolla. Sitten säätyyppi keikahti täysin toiseen suuntaan. Alkoi kaatosateet, ensin räntää, sitten vettä. Hujauksessa kaikki lumi sulii saaresta kuin myös jään päältä. Jäällä oli lumen sijasta vettä 15 senttiä, siinä olisi jo voinut meloa kajakilla. Jää muuttui kevätjääksi, se musteni ja alkoi näkyä reikiä siellä täällä, joista merivesi pulppusi kuin lähteestä. Perjantaiyönä oli myrsky luoteesta ja aamulla lähes kaikki jäät olivat lähteneet. Pieni jääkannas sinnitteli yhä Lehtisaaren ja Bodökobbenin välillä. Lauantain lounaismyräkässä jääkannas murtui ja ajojäättä valui pitkänä letkana kohti Helsinkiä. Se siitä jäätalvesta! Jääkannas ehti olla vaivaiset pari viikkoa ja sekin oli todella huonoa jäätä. Olen varma, että vielä ainakin kerran tulee kunnon pakkaset, ei talvi vielä ole ohi? Ehkä meri jäätyy vielä uudemman kerran?

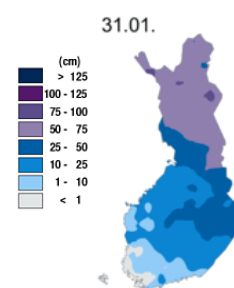
Helsinki Kaisaniemi tammikuu 2016 säätilasto

Keskilämpötila – **8,8 °C** (-0,9 °C 2015, -5,9 °C 2014)
Sademäärä **52 mm** (65 mm 2015, 46 mm 2014)
Lumen syvyys **22 cm** 15.1.2016 (11 cm 2015, 2 cm 2014)
Tammikuussa myrskypäiviä **0 pv** (4 pv 2015, 0 pv 2014)
Kuun alussa, 4.1.2015, alkoivat lumisateet ja pakkaset.
Kovien yli -15 °C pakkasten jälkeen Lehtisaarten jääkannas saaren ja mantereen välillä jäättyi samalla viikolla.
12.1.2016 oli kova lumimyräkkä ja lunta satoi paljon.
Kuun puolivälin jälkeen pystyi kävelemään Lehtisaareen.

Jäättilanne

Lumitilanne

9.2.2016 Vene veteen!

Tammikuun viimeisenä päivänä iski veneilykuume. Suurin ponnistuksin punttasin Busterin vesille. Naapurini Gunnar lähetti rohkaisevan tekstiviestin, että Sävasund on kohta auki! Jaksoin sinnitellä toista tuntia saadakseni Busterin ensin jälle, sitten jään päältä työnnettyä laivalaiturin luokse ja vesille. Jää oli jo pehmennyt, eikä alumiinivene liukunut yhtään. Moottori käynnistyi ekalla nykäisyllä ja ajoin Busterin eteläpuolelle, koska viikolla luvattiin luodetuulia. Tiesin kokemuksesta, että luodetuulet tuovat kaikki ajojääät Suomenojan suunnalta Lehtisaaren rannoille tukkeeksi. Viikolla sitten tuulet kääntyivät etelään ja taas piti siirtää vene pois, nyt tuulen suojaan pohjoisrannalle. Ajoin läpi ajojaiden Espoon palstan ponttoonilaiturille. Busteri oli viikon suojaäässä ja sateessa, kunnes jämähti äkillinen pakkanen. Talvi ei ole kuitenkaan otollista veneilykeliä, sen huomasin loppuviikolla. Sateen jälkeen kaikki oli jäässä jo viiden asteen pakkasessa. Väänsin köydet ruuvimeisselillä, ne olivat kuin teräsvaijereita. Moottori oli aivan jäässä, vetonaru jumissa, -ja vaihteet jäässä. Kiikutin kotoa termarissa kuumaa vettä, suihkutin CRC:tä moottoriin ja pitkän lämmittelyn ja suostuttelun tuloksena kone yskäisi käyntiin. Taas kerran piti siirtää Busteri eteläpuolelle, kun tuuli alkoi painaa pohjoisesta. Toin köydet takan päälle sulamaan yöksi ja vaihdoin kuivat köydet Busteriin. Elämä saaristossa tuntuu kuin joltain peliltä, täytyy miettiä jokainen siirto, että voi jatkaa puuhastelua.

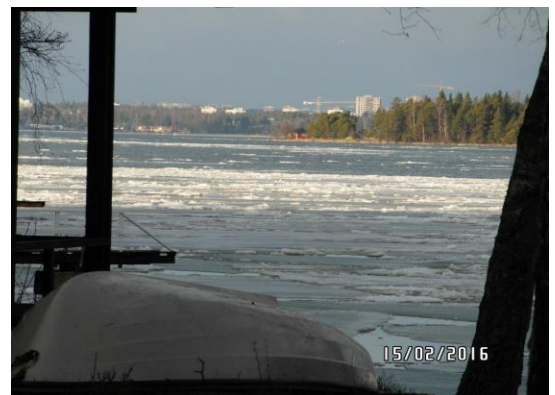

Olin aikapäiviä sitten sopinut kulttuuririennnoista ystävien kanssa helmikuulle. Oli siinä ja siinä, että pääsin sovittuun tapaamiseen. Takatalvi pyrytti lunta ja pakkanen jäädytti kaiken, onneksi meri sentään pysyi sulana. Ajojääät saivat minut jo raivon partaalle, ne rekasivat rannalta rannalle. Sävasund oli jälleen tukossa. Perjantai oli viimeinen mahdollisuus rantautua ehtiäkseni maihin ajoissa, soitin epätoivoisena Gunnarille Sävasundiin, - pääseekö mihinkään? Juuri ja juuri laiturin päähän saisi Busterin, kertoi Gunnar. Lähdin aamupäivällä Busterilla kohti rantaa. Busteri raahasi perää, sillä sulanut lumi ja vesi ehti jäätyä pohjavanerien väliin, ennen kuin älysin pumpata veneen tyhjäksi. Sitten kun tajusin, että vettä on ihan älyttömästi, en enää saanut pumpppua pelaamaan. Olin irroitannut ohjauksen ratista. Oli tosi hankalaa ohjata Busteria, kun keula nousi korkeuksiin, en nähnyt eteeni. Olin polvillani penkin päällä ja pujottelin ohi ajojäälauttojen. Pääsin Sävasundiin!

16.2.2016 Ajojäättä

Viime viikolla ja viikonloppuna oli täysin jään meri. Tuuli oli navakkaa ja etelä/lounaan suunnalta. Vettä ja räntää satoi päivästä päivään. Sunnuntaina vein Avan Sävasundiin ja onneksi katsoin tuuliennusteen, tuuli on kääntymässä pohjoiseen. Sää kylmenee. Vein veneen eteläpuolelle saarta yöksi. Hyvä niin, sillä aamulla kaikki pohjoisrannat olivat jumissa. Paksuja ajelehtivia jäälauttoja oli pakkautunut lahdille tukkeeksi. Päivän kuluessa painui yhä enemmän ajojäättä Suomenojalta Lehtisaarten rannoille. Ajojääät olivat paksuja ja ne olivat todennäköisesti lähteneet aivan rannoilta, koska niissä oli "polkuja" jalanjälkiä, eli jonkun jääpolku on nyt entinen polku. Tuija ja Raikka taiteilivat ohi ajojäälauttojen Sävasundista iltapäivällä ja saivat Busterinsa Lehtisaareen, mutta kauas kotirannastaan, joka oli jäiden saartamana.

Iltaapäivällä kiersin saaren pitkin rantoja Pikselin kanssa. Tuoreet ketun jäljet innostivat Pikselin lähes juoksuun. Kettu oli kipittänyt koko saaren ympäri. Pikseli raahasi minut väkisin Guyn pihalle, siellä oli kuollut kauriinvasa. Luulen että vasa oli kuollut nälkään. Se oli laiha raukka, puolet ohuempi meikäläisen kotikauriita. Joku oli jo vähän järsinyt raatoa, varmaan kettu? Kauris oli aika tuoreen oloinen, aika äskettäin menehtynyt?

Fladanilla oli jälleen harmaahaikara. Lähes kaikki jäät olivat sulaneet Fladanilta, joten ruokaa oli varmaan jo tarjolla sille riittävästi. Merellä lilluu valtavia alliparvia, telkkiä sekä koskeloita on rantojen tuntumassa.

19.2.2016 Pari kaunista pakkaspäivää

Pohjoinen ilmvirtaus toi kylmää ilmaa ja kirkkaat pakkaspäivät. Jääkuorrute oli sulanut rantavivikosta edellisen viikon sateissa ja maa alkoi olla aika lumeton. Harmaan eri sävyiset kalliot, kivet, sininen meri ja aurinko alkoivat enteillä kevättä.

Kesäkissa, joka oli yhä mökkini alla, mourusi aina mennessäni sen ohi. Pääsin keskusteluyhteyteen katin kanssa, vaikka se ei muuten lämmennyt lähestymiselleni. Pikseli ei voi sietää kissaa ja jouduin aina kantamaan koiran ohi mouroavan kissan. Sitten pääätin yrittää loukuttaa kissaa vielä kerran. Lainasin erään mökkiläisen supiloukkua. Olikin aika pähkinä, miten loukku viritetään? En aluksi saanut muuta saalista, kuin omat näppini, jotka juutuivat ritilöiden väliin, autss! Onneksi on Google, katsoin sieltä vastaavan ansan ja miten se pingoitetaan iskuun. Eilen aamulla naamioin loukun. Laitoin pohjalle paksulta sammalta ja peitin loukun kuusenoksilla. Se oli ihan kotoisan näköinen jo. Laitoin kissan herkkuruokaa loukun houkuttimeksi, enkä päässyt kuin kuistille kuullessani ansan napsahtavan kiinni. Kissa sähisi loukussa harmistuneena! Tänä viikolla katin Sävasundiin omistajalleen. En kyllä usko, että siitä enää kotikissaa tulee, se on jo liian villiintynyt. Katin kunniaksi on kyllä mainittava, että se pyydysti aika tehokkaasti hiiret kuistin alta. Se suoritti "yhdyskuntapalvelua", kun mokoma jätti palaamatta lomaltaan.

21.2.2016 Saukko!!!

Ava tuli eilen hiihtolomalle. Räntää sataa päivittäin ja yöllä oli kova kaakkoistuuli. Teimme kävelylenkkejä saareissa, kun kotipihalla oli liian tuulista. Näytin Aalle kauriinraadot. Löysin Pikselin vainomana ensin yhden ja seuraavana päivänä aivan tuoreen, toisen kauriin vasan kuolleen. Mikä ihme niitä syö?

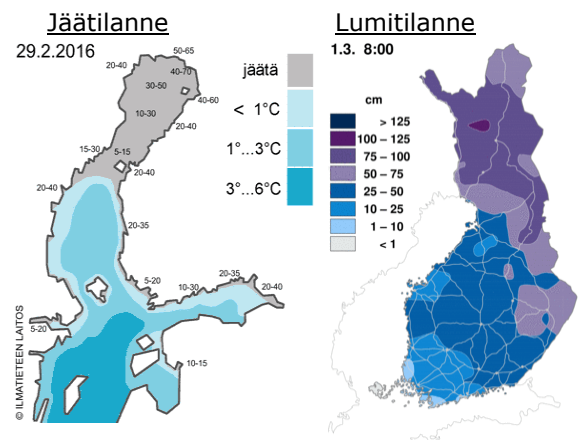
Sunnuntai iltana kävelimme Pikselin kanssa Pienen Lehtisaaren rantoja. Näimme jonkun eläimen uivan Bensdyn rannan tuntumassa, eläin sukelsi ja luulimme, että emme enää sitä näe? Äkkiä se otus kapusi Kennethin laiturille ja aloitti varsinaisen shown! Se osoittautui SAUKOKSI! Saukko kynti lumisella laiturilla joka ilmansuuntaan, pyöri lumessa, teki pieniä liukumäkiä ja kieppui iloisesti. Mietin, että luuliko se meidän mäyräkoiraa lajitoverikseen ja yritti hurmata Pikseliä?

Luin kerran Yrjö Kokon kirjaa. Hän vietti paljon aikaa Lapissa 50-luvulla mäyräkoiransa kanssa. Tuolloin lappilaiset naureskelivat Kokolle, kun luulivat Yrjön kulkevan saukon kanssa? Mäyräkoira oli tuiki tuntematon erämaan kansalle ja kaukaa se todella näyttää saukolta.

Helsinki Kaisaniemi helmikuun 2016 säätilasto

Keskilämpötila **+ 0,3 °C** (+0,9 °C 2015, +0,2 °C 2014)
 Sademäärä **76 mm** (25 mm 2015, 24 mm 2014)
 Lumen syvyys 15.2.2016 **2 cm** (5 cm 2015, 7 cm 2014)
 Helmikuussa myrskypäiviä **0 pv** (2 pv 2015, 1 pv 2014)
 Helmikuun ensimmäisen viikon jälkeen sää lauhtui ja Lehtisaarten merialueelta lähti mantereelle ulottuva jääkannas. Ensimmäinen vene laskettiin Sävasundissa 10.2.2016. Luntakin oli maassa hyvin vähän, kuun lopussa vain 7 cm. Lämpötiloiltaan helmikuu oli lähes kahden edellisen vuoden helmikuun toisinto eli suhteellisen lauha.

4.3.2016 Jäätävä viima

Hiihtolomalla satoi vettä ja räntää lähes päivittäin. Sää oli reilusti plussan puolella, päivät utuisen harmaita. Ava alkoi jo nurista kelioloista, mutta aivan loppuviikolla muuttuivat päivät onneksi keväisen heleiksi. Aurinko nousi ulapan aalloista ja sisko pinkoi mökistä kuvaamaan auringonnousua. Illalla vuorostaa lähdimme oranssiin ilta-aurinkoon ja taas lisää kuvia, nyt ilta-auringosta! Kirkkaat aurinkopäivät toivat tullessaan yöpakkaset. Busterin kone hyytyi täysin. Vesi ei kiertänyt ja kippi oli jäässä. Ohjaus pelasi, kun irroitin kaapelit koneesta ja siirryin käsiohjaukseen. Lauantaina sulattelin konetta termospullon kuumalla vedellä, CRC:llä ja muilla vippaskonsteilla. Vesi alkoi viimein kiertää ja sain ajattua Busterin Sävasundiin. Hiihtolomalainen palasi mantereen puolelle. Sunnuntai ei kuitenkaan ollut niin kylmä kuin uhkailtiin, vasta maanantaina pakkasen kiristyi itätuulen viimassa. Kaikki rantakivet saivat uudestaan kirkkaan jääkuorutteen.

Eilen löysin kotikivikostani muovipullon kellumasta. Nostin pullon haavilla ja siinä oli pullopostia. Hauskinta oli kun kirjeen mukana oli pieni, muovinen SAUKKO! Pulloposti oli päivätty 15.2, Suomenlinnasta. Kolme viikkoa oli saukko seilannut pullokodissaan ja päätyi suuren saukkofanin rantaan. Mukana oli kolmen tytön terveiset ja hyvä motto: Dont let idiots ruin your day:-)

7.3.2016 Ajojäättä ja aina vaan vastoinikäymisiä

Lähdin perjantai iltana hakemaan Aava ja koiraa Sävasundista. Tavaraa oli paljon ja Ava tuli taksilla. Ilma oli kurja, satoi lumensekaista räntää, lisäksi koloppa itätuuli oli ainakin kymmenen metriä Yllätyin lähestyessäni Sävan laituria, aivan älyttömän paksuja ajojäälauttoja sekä pienempiä jäämökkyjä oli ainakin 50 metriä laiturin tukkeena. Ei toivoakaan, että kymppin yamahalla siitä olisi puskenut läpi laiturille. Pieni toivo heräsi nähdessäni sen ison katetun Fasterin lähtevän Kopplon saareen, Faster puski vaivoin jäiden läpi. Ajattelin luikahtaa sen ekemästä väylästä, mutta se ei ollut hyvä jäänmurtaja. Väylä painui oitis umpeen ja juutuini heti jumiin jäiden rutistuksiin. Vaivoin pääsin irti ja etsin mahdollista seuraavaa rantautumispaikkaa. Vasta aivan rantaväylän alussa oli kallion kieleke ja umpikiero laitur, johon sain Busterini. Onneksi oli kännykät, Ava ihmetteli mihin katosin, kun Busteria ei näkynyt. Harpoin pitkin rantaa Sävasundiin ja kimpassa retuutimme kassin jos toisenkin ainakin puolisen kilometriä rantaa seuraillen. Loppuhuipennus oli se kiero laitur, joka oli kovin haasteellinen liikkua painavien kassien kera. Koira teki täyden jarrutuksen ja sain kantaa Pikselin veneelle. Eikä se kotimatka saareen ollut kovin hohdokas itätuulen piiskatessa naamaani. Lisäksi kassit painoivat Busterin keulassa jolloin kaikki vesi pärskyi päälleni. Pari asteinen vesi jäättyi vaatteille, koppasin Pikselin selkäni taakse suojaan pärskeiltä. Ava oli onnellinen päästessään saareen.

Sunnuntai toi lisää vastoinikäymisiä. Koko päivän oli sakea sumu. Yhä enemmissä määrin painui Helsingin suunnalta isoja jäälauttoja. Kyttäsimme sopivaa hetkeä jotta voisin ajaa Avan paluumatkalle Sävasundiin. Lopulta päätin yrittää myöhään iltapäivällä, sumun vähän selvittyä. Luikertelimme hitaasti sumussa ohi ajojäiden, välillä joku jääklippi kolahti ilkeästi Busterin pohjaan. Onneksi sentään Sävasundinlaiturin edessä oli vuorostaan avovettä. Ajojääät olivat koillistuudessa enemmänkin jo Kopplon suunnalla. Huojentuneena pääsin takasin saareen ja ensi viikonloppuna mietin monta kertaa, josko kuitenkaan haen ketään.

23.3.2016 Rannat jäässä

Viime viikolla oli plussakelejä ja tein saunarantaan Aualle pienen uimalaiturin parista siltarallista. Nyt siitä pääsee jo liiankin vauhdilla mereen, laituria koristaa tiheä jääpuikkojen rivistö. Täytyy varmaan kopistella jäät irti, ennenkuin siskoni tulee pääsiäisen viettoon?

Pari viikkoa sitten työnsin isomman Fasterini vesille. Sattumalta katsoin jotain urheilu-uutista Petra Ollin vapaapainista ja melkein samalla tavoin minäkin painin keväästä kevääseen Fasterin kimpussa. Nostan, puntaan, vyörytän, kieputan pyöritän venettä sentti sentiltä aaltojen huomaan. Se on pahuksen painava, yli 400 kiloa! Fasterin laitoin vesille, jotta pääsen tarvittaessa vähän paksumman jään läpi rantaan. Pieni Busterini vain nousee jään päälle, mutta Fasterilla pääsee keula kohisten läpi.

Hain Svanten toissaviikolla saareen, Svante tuli risusavottaan. Tuolloinkin oli koko ajomatka Sävasundiin sentin uutta kirkasta jäätä. Tulipa Busterin pohja jälleen puhtaaksi! Yöt ovat olleet kylmiä, eikä oikein mikään ehdi edes päivällä vielä sulaa. Mahtavat levävallit ilahduttavat rannassani, mutta täytyy vain malttaa levän suhteen. Yritin lannoittaa ruusujani, mutta levä on yhä jäässä ja juuttunut rantakivikkoon. Laituriakin yritin vähän aloittaa puurtamaan, mutta rannan kivet ovat aivan liian liukkaat ja jään peitossa. Sekin homma jäi kesken. Pääsiäisenä pitäisi vihdoinkin lämmitä, eikä enää yöpakkaset haittaa.

Tirrevetin Paul viestitti eilen, että retkiluistelijat pinkoivat Seurasaaren selällä pitkänä letkana! No, en kyllä enää menisi jäälle! On jää jo sen verran haurastunut ja paikoin huonoja kohtia löytyy vaikka kuinka, olkoonkin vanhaa kiintojäättä! Pääsiäisen jälkeen taidan rantautua Lauttasaareen ja käyn kaupassa, eiköhän Pajalahti jo siihen mennessä sula?

29.3.2016 Pääsiäiskauriini

Sävasund taisi olla ainoa jäätön laituri Espoossa tänä pääsiäisenä. Joten Lehtisaarilla oli minun ja siskoni lisäksi vain kymmenisen muuta saarelaista viettämässä pääsiäistä. Soma kauriini loikoili keväturingossa aivan ikkunani alla. Haahkoja oli Sumparenin edustalla suuret parvet, sillä kilpakosinta oli kiivaimmillaan. Joutsenparit taas kilpailivat kuka saa lahtipoukaman omaksi reviirikseen. Mahtava peippojen konsertti raikuu metsikössä ja naurulokit käkättävät rannoilla, sekaan mahtuu vielä kalalokkien koiotus. Kimi ja Pirkko näkivät pääsiäisenä jopa hylkeen joka tarkkaili heitä hetken. Tuulen takia ei tunnu kovin kevään lämpöä vielä. Jäiden lähdön myötä julistan talven päättyneeksi ja toivotan kaikki saarelaiset tervetulleiksi viettämään kesää Lehtisaareen!

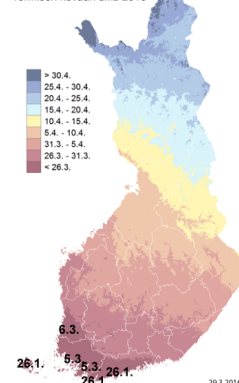

Helsinki Kaisaniemi maaliskuun 2016 säätilasto

Keskilämpötila **+ 0,9 °C** (+2,4 °C 2015, +2,1 °C 2014)
 Sademäärä **13,6 mm** (47 mm 2015, 30 mm 2014)
 Lumen syvyys 15.3.2016 **3 cm** (0 cm 2015, 5 cm 2014)
 Maaliskuussa myrskypäiviä **0 pv** (0 pv 2015, 3 pv 2014)
 Terminen talvi oli tänäkin vuonna lyhyt, se alkoi 27.12.2015 ja päättyi 26.1.2016 (22.12-18.2.2015 ja 11.1-8.2.2014).
 Helsingissä lumet olivat sulaneet 16.3.2016 mennessä.
 Sävasundin laituri oli jäätön 10.2.2016 alkaen jolloin laiturissa oli keskimäärin 3-5 venettä.

Termisen kevään alku

Termisen kevään alku 2016

Lumitilanne

1.4. 9:00

